

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת ויחי

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ו. הלווית וקבורת יעקב
 - י. אבל יוסף ומצרים
 - ג. ברכת מנשה ואפרים
 - פ. צוואת יוסף ופטירתו
 - ב. צוואת יעקב ליוסף
 - פ. ברכת השבטים
 - ר. ציווי יעקב לבניו
 - ס. חשש האחים ויוסף מנחמם
 - ת. מיתת יעקב
- "
- " ----

שאלה לשולחן שבת

"ושם אבותי אברהם ויצחק"
 "שמה קברו את יצחק ואת רבקה
 אשתו"
 יש לתמוה הכיצד קרא יעקב
 להוריו פעמיים בפרשה
 בשמותיהם, והרי אסור לאדם
 לקרוא לאביו ולאמו בשמם אפילו
 לאחר מיתתם (שו"ע יו"ד ר"מ ס'
 ב'), אם לא מוסיף להם תואר
 כבוד וכאן לא מצינו שעשה כן?

מטרת השאלה
 הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת.
 ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
 (בצרוף מקורות, אם ישנם)
 ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

חדש! ניתן להזמין חוברות
 של חומש בודד מתוך הספר
 כמזכרת לאירועים

פנינים

"וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אֲבִיךָ חוֹלֵה"

מובא בגמרא (ב"מ פז.) שעד יעקב אבינו לא היה חולי, בא יעקב וביקש רחמים ונהיה חולי בעולם, שנאמר 'הנה אביך חולה'. על אדם המבשר בשורה רעה נאמר בגמרא (פסחים ג:) שהרי הוא בכלל: "ומוציא דיבה הוא כסיל". אלא יש לספר את הדבר בצורה המשתמעת לשתי פנים, באופן שהלה יבין מעצמו את הבשורה הרעה. כגון אם נשאל אדם: "האם אבא חי?", יש להשיב לו: "אמא חיה" ומתוך כך יבין לבד שאבא לא. ולפי זה יש להקשות, מדוע אמר כאן השליח ליוסף: "הנה אביך חולה", והיה בכלל "מוציא דיבה"? לכאורה היה צריך לומר לו, שהאחים בריאים הם וממילא היה יוסף מבין שאביו חולה? אלא, כיון שעד אז לא היו בכלל מחלות בעולם, הרי אם היה השליח אומר לו, שהאחים בריאים הם, היה יוסף מסיק שהאב כבר מת, לפי שהמושג מחלה היה זר לו לחלוטין - לפיכך היה עליו לומר בפירוש: "הנה אביך חולה", הרי מכאן ראינו, שעד יעקב לא היה חולי בעולם. (קודש הלולים) והגר"ח קניבסקי זצ"ל כתב שהדבר מוכח בפשטות מתוך לשון הפסוק שכתוב בו 'הנה' והמשמעות היא שזה היה דבר חידוש ופלא.

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֲבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בֹּזֵה"
 'בזה - הראה לו שטר ארוסין ושטר כתובה' (רש"י)

הרי לנו שיוסף קידש את אסנת בקידושין כשרים טרם שנולדו להם מנשה ואפרים. ויש לבאר מהיכן היה לו עדים כשרים שיחתמו על השטרות והרי היה לבדו הין המצרים, וכן בוודאי שלא היו לו עשרה לברכת חתנים? ויש לומר: א. כל דבר נתקיים ונקבע על ידי ערכאות של גויים וחותרמין אותה - הרי היא כחתימת ישראל. (תוס') ב. ישנן שיטות (רא"ש, מ"מ) שבשטר קידושין מספיק שכתוב בחתימת ידו ואין צורך בעדים. ג. לא הייתה את הבעיה שמודים בקידושין בהודאת בעל דין שהרי לא היה שום חב לאחרני במצרים באותה העת שהוא היה לבדו מקרוביו והיא התגיירה והרי כתינוק שנולד. (לחם אשי) ד. קידש אותה בקמיע (שהרי כתוב כשטר) שזרקה לו כשהרכיבו אותו במרכבת המשנה. ה. בשעת הדחק אפשר לקחת שני עדים מחסידי אומות העולם. (משכיל לדוד) ו. קודם מתן תורה לא היה דין אישות של ישראל כלל בעולם. ז. קיימו את התורה רק עד כמה שהיה ניתן. ח. כל עוד לא היה מיתנות ב"ד לא היה צורך בעדים. ט. אולי גייר שני מצרים והיו עדין. י. לקחה בתורת פילגש. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

העיטב עתך
 700 עלונים...
 בספר אחד!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
 052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.
 זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
 1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. יעקב רצה לגלות לבניו את _____
 - ב. עליו נאמר: "ולערב יחלק שלל" _____
 - ג. מקום הספדו של יעקב _____
 - ד. נמשל לנחש עלי דרך _____
 - ה. ברכת יעקב למנשה ואפרים: " _____ "
 - ו. ברכת יעקב ליששכר: " _____ מנוחה כי טוב "
 - ז. אליו נמשל בנימין _____
 - ח. יעקב ביקש מיוסף שיעשה עמו- _____
 - ט. נשאר בארץ גושן ולא עלו לקבור את יעקב _____
 - י. נמשל לגור אריה _____
 - כ. נאמר על ראובן: "פחו _____ "
 - ל. נקברה במערת המכפלה, היא ולא אחותה _____
 - מ. אב ובנו (המוזכרים בפרשה) _____
 - נ. נמשל לאילה שלוחה, שאמרי שפר בפיה _____
 - ס. נאמר על דן: "הנשך עקבי _____ ויפל רכבו אחור" _____
 - ע. נאמר על יוסף: "בנות צעדה _____ שור" _____
 - פ. יוסף נפל על _____
 - צ. עיר גבול נחלת זבולון _____
 - ק. "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי וב _____ "
 - ר. לכיוון זה השתחוה יעקב _____
 - ש. מספר ימי אבל יעקב _____
 - ת. "ברכות שמים מעל ברכות _____ "

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. "כה תאמרן ליוסף _____ פשע אחיך" _____
 - ב. העלו לקבורת יעקב פרשים ו _____
 - ג. כששמע יהודה את ברכות אחיו הוא _____ לאחור
 - ד. " _____ יגודנו והוא _____ עקב" _____
 - ה. "ואתם חשבתם עלי _____, אלוקים _____ "
 - ו. "ברכות אביך _____ על ברכות הורי" _____
 - ז. אחד מהמקומות בהם השי"ת נראה ליעקב _____
 - ח. "שפיפון עלי _____ "
 - ט. יוסף ציווה _____ את אביו _____
 - י. יעקב ציווה ליוסף: "אל נא _____ במצרים" _____
 - י. "יהודה אתה _____ בעורף _____ "
 - ל. מילה נרדפת למילה - 'אפרנס' _____
 - מ. יוסף ראה לבניו בני - _____
 - נ. כשיעקב חזר משם, נפטרה רחל _____
 - ס. "כלי _____ מכרתיהם" _____
 - ע. יוסף _____ לאביו שיקבור אותו בארץ כנען _____
 - ף. בכה בפרשה פעמיים _____
 - ץ. "כרע _____ כאריה" _____
 - ק. יעקב _____ ו _____ את מנשה ואת אפרים _____
 - ר. כך מכונה יוסף (רש"י) _____
 - ש. כך מכונים חמור ואנשי שכם _____
 - ת. רחל נפטרה בעוד _____ ארץ לבוא אפרתה _____

ואלה שמות

"ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך"

מה היה שמו של בנו של פרעה שמלך תחתיו? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי סימון, אם כן הפסידו הצדיקים שהם קבורים בחוצה לארץ, אלא מה הקב"ה עושה? עושה להם מחילות בארץ ועושה אותן כמערות הללו והן מתגלגלים ובאים עד שהם מגיעים לארץ ישראל, והקב"ה נותן בהם רוח של חיים והן עומדים, מנין שכן כתוב (יחזקאל לז,יב): "הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל", ואחר כך (יחזקאל לז,יד): "ונתתי רוחי בכם וחייתם". אמר ריש לקיש, מקרא מלא הוא, שכיון שהם מגיעים לארץ ישראל, הקב"ה נותן בהם נשמה, שנאמר (ישעיה מב, ה): "נתן נשמה לעם עליה". מעשה ברבי ורבי אליעזר שהיו מהלכים בפילי שמחוץ לטבריה וראו ארון של מת שבא מחוצה לארץ כדי להיקבר בארץ ישראל. אמר רבי לרבי אליעזר: "מה הועיל זה שיצאה נשמתו בחו"ל ובא להיקבר בארץ ישראל, אני קורא עליו את הפסוק (ירמיה ב,ז): "ונחלתי שמתם לתועבה" - בחייכם, "ותבואו ותטמאו את ארצי" - במיתתכם". אמר לו: "כיון שהוא נקבר בארץ ישראל, הקב"ה מכפר לו, שכתוב: "וכפר אדמתו עמו". כשרבי יוחנן היה מסתלק מן העולם, אמר לאותם שהיו צריכים להטפל (לטפל) בו, "קברו אותי בכלים (בבגדים) צבועים דבריקא לא לבנים ולא שחורים, שאם עמדתי בין הצדיקים לא נבוש, ואם עמדתי בין הרשעים לא נכלם". כשרבי יאשיה היה נפטר מן העולם, ביקש שיקראו לתלמידיו, ואמר להם: "קברו אותי בכלים (בבגדים) לבנים. למה? מפני שאיני בוש במעשי להקביל פני בוראי." (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**למלך תתן יקר,
איבר עטוף כאשכר,
בחומר דמוי אריג,
שמשאו רב וחריג.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"להוף אנית ישכון"

באיזה מקום נוסף בתורה מוזכרים אניות?

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק בן שלוש מילים.
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות מ'.
3. 5 פסוקים שמתחילים בו' ומסתיימים בי' כשם הפרשה - ויחי.
4. אב ובנו שאותיות שמותיהם כתובות ברציפות בהקשר שונה.
5. ארבעה מתוך שבעת המשקים, המופיעים בברכות יעקב לבניו.
6. שלוש מילים רצופות שמסתיימות באות א'.

"אל נא תקברני במצרים"

איזה בית קברות מפנים את כל מתיו מדי פעם לכתחילה?

"אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם... והכנסת אורחים וביקור חולים וכו'" יש לדייק, למה אומרים ביקור חולים בלשון רבים ולא ביקור חולה כמו הכנסת כלה - בלשון יחיד. לגבי הכנסת אורחים, מובן שכל המרבה באורחים הרי זה משובח. אבל חולים וודאי עדיף שלא יהיו מרובים ולמה כתוב בלשון רבים. ושמעתי בזה הכוונה, שכל חולה אפילו ביחיד, יש בו חולים הרבה, שגם בני ביתו קרויים חולים, מפני שהם מתייגעים וטרודים בטיפול בחולה, וגם יש להם עגמת נפש, ודאגה בליבם והם עצמם חולים. לכן אומרת המשנה 'וביקור חולים' בלשון רבים - להודיע שמי שמבקר את החולה, עושה מצוה גדולה לאין שיעור כאילו ביקר חולים הרבה. (ליקוטי יהושע)

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת ויחי מסופר בעיקר על ברכות יעקב לבניו, ויהודה ביניהם: "יהודה אתה יודוך אחיך".

בפרשת ויחי ישנם 85 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"יודוך אחיך" = בגימטריא = 85

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: בספר הישר כתוב שיעקב גילח את כל שערו לפני שירד ליוסף. **לסדר את הפרשה** - "בן פרת יוסף". **חידון א' ת'** - אחרית הימים, בנימין, גורן האטד, דן, המלאך הגואל, וירא, זאב, חסד ואמת, טף, יהודה, כמים, לאה, מנשה מכיר, נפתלי, סוס, על, פני אביו, צידון, קשתי, ראש המיטה, שבעים, תהום. **חידון א' ת' הפוך** - אנא שא נא, רכב, נסוג, גד גדוד יגד, רעה חשבה לטובה, גברו, לוז, ארה, לחנוט, תקברני, יודוך אחיך ידך אויבך, אכלכל, שלשים, פדן, חמס, נשבע, יוסף, רבץ, נישק חיבק, שור, איש, כברת. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת כי תבוא: "השיבך יהוה מצרים באניות". 1. "לישועתך קויתי ד". 2. "מאל אביר... שדים ורחם". 3. "ויאמר יעקב... ויברך אותי", "ועתה שני בניך... יהיו לי", "ואני נתתי... ובקשתי", "ויצו אותם... עפרון החתי", "ויאמר אליהם יוסף... אני". 4. "ולו יקתה". 5. יין מים חלב דם. 6. "אנא שא נא". **ואלה שמות** - מגרון. (ספר הישר) **מילה בפרשה ויגש** - ארד. "נכד יעקב הצהיר" - ארד בנו של בנימין, "לא אעלה בשביל" - לא אעלה אלא ארד, "המתחיל ונגמר בעיר" - העיר ערד, "המוצפת נחושת ובדיל" - ארד זוהי מתכת העשויה מסגסוגת של נחושת ובדיל. **טמונות בפרשה** - 1. "שמנה לחמו" (מט, כ). 2. "כיבס ביין לבושו" (מט, יא). 3. "זאב" (מט, כז). 4. "ויחנטו אותו" (נכו, 5). "שהארץ חלולה ומנוקבת ככברה" (רש"י מחז, 6). "שהארץ חלולה ומנוקבת ככברה" (רש"י מחז, 7). "שיכל את ידיו" (מח, יד). 8. "הרופאים" (נב, 9). "ויפל רוכבו אחור" (מט, יז). 10. "רכב גם פרשים" (נט, 11). "בית לחם" (מח, ז). 12. "כריתי" - כרי של כסף (רש"י נה, 13). "ולקדקד" (מט, כו). 14. "תעלא בעידנא" (רש"י מז, לא). 15. "ראש המיטה" (מז, לא). 16. "וידגו לרוב בקרב הארץ" (מח, טז). 17. ה-"אביר יעקב" (מט, כד). **טמונות בהפטר** - 1. "דמי מלחמה" (ה). 2. "באכלי שלחנך" (ז). 3. "אם אמינתך בחרב" (ח). 4. "לאב-נר בן נר" (ה) **שאלה לשולחן השבת וישב** - שאלנו: כיצד מחייב יוסף את הרשעים, הלא יכולים לטעון כנגד, שלהם לא הופיע דיוקן אביהם להצילם מן החטא? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. אומרים לרשעים שאף להם הייתה היכולת לצייר לפניהם דמות דיוקן אביהם שיעורר אצלם את הקדושה. 2. למרות שהסיבה שהוא עמד מכח שהיה לו דמות דיוקנו של אביו. אבל למעשה הוא נתן כח כללי בעם לעמוד ולהתגבר על הניסיון. 3. ראה את דמות עצמו שדומה היה לאביו ומיד למד לעצמו מוסר. 4. כמו שיוסף התגבר יום ויום ובסוף ניצול מן השמיים, כך אומרים לרשע שאם היית מגבר במסירות נפש כיוסף - אף אותך היו מצילים מן השמיים. 5. הכוונה רק אם נאמר שבא לעשות מלאכתו ממש.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

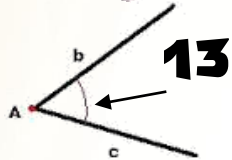
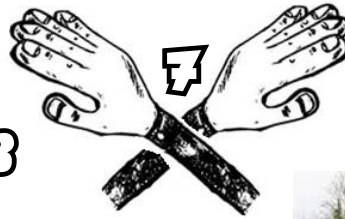
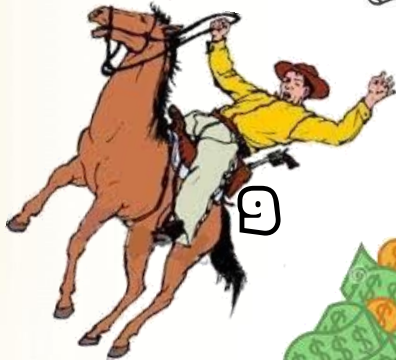
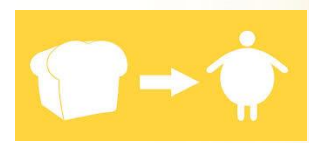
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

15

14

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
'שאינן בה דגים' (רש"י מה'יח)

"ויקרבו ימי דוד" (מלכים א' ב' א'-יב')

הפטרת ויחי

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775